І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 109. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 7-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1975. No. 109. VOL. LXXXII.

Український Гарвардський інститут приділив $21,800 стипендії на 1975-76 академічний рік

Кембридж, Масс. (Бюро ФКУ). — Дирекція Українського Наукового Інституту Гарвардського університету (УНІГУ) повідомила Голову Екзекутиви ФКУ про розподіл стипендій для українознавчих студій в Гарвардському університеті на акад. рік 1975-76.

Стипендійна комісія в складі: професори — О. Пріцак, І. Шевченко і О. Субтельний, на засіданні 20 травня 1975 року, розглянула понад 25 прохань. До диспозиції було 21,800 долярів. З того — 6,800 із фонду ім. Володимира Юрковського і 15,000 із фондів Інституту.

На однорічну стипендію для наукового співробітника УНІГУ було 12 аплікантів. Тут комісія застосувала такий критерій: кандидат — професор - науковець повинен бути на відпустці із свого університету, повинен бути з-поза ЗСА, щоб тим підкреслити, що проблема української науки немає границь, що український Гарвард має і буде служити інтересам усієї української спільноти у вільному світі. Крім того, ця велика стипендія призначена для науковця, щоб він міг зреалізувати свій плян наукового досліду, спираючись на великі бібліотечні збірки Гарварду й інші, необхідні для наукової праці, засоби УНІГУ.

Стипендію у висоті 10,000 долярів призначено професорові історії університету Альберти, в Канаді, д-рові Іванові Лисякові - Рудницькому, який працює тепер над темою: історія української політичної думки XIX століття.

Інші стипендії є для докторантів і студентів — українців в Гарварді, або в інших університетах.

Стипендію у висоті 3,000 долярів приділено для Юрія Лібера з університету Індіяни для градуантських студій у ділянці історії України.

Для д-р Мирослави Т. Знаєнко з Радгерського університету приділено стипендію у висоті 1,000 долярів. Така сума потрібна їй для закінчення бібліографії перекладів з української літератури на англійську мову.

Фонд ім. Юрковського з доданою до нього ще однією тисячою долярів поділено на три частини і призначено стипендії таким докторантам: Наталія Пилип'юк — докторантка української літератури в Гарвардському університеті, Володислав Плецінський — докторант історії в університеті Індіяни, Франк Сисин — докторант історії в Гарвардському університеті.

Українська культура в Канаді предметом наукової дискусії

Едмонтон (Б.Г.С-Р). — В рамках річних з'їздів Канадських Наукових Об'єднань в Едмонтоні, Алберта, відбулися в днях 31-го травня і 1-го червня сесії Канадської Асоціяції для Порівняльного Культурознавства з доповідями й панелями про культурний вклад різних етнічних груп у розвиток канадської „мозаїки". З доповіддю про минуле, теперішнє й майбутнє української культури в Канаді виступила дня 31-го травня дослідниця українського життя в Канаді пані Ольга Войценко з Вінніпеґу. Обговорюючи різні етапи початкової трансплянтації вияву української матеріяльної, соціяльної й духової культури канадських українців, авторка присвятила головну увагу аналізі нових форм культурного себевияву української групи в цій країні, масової продукції й індивідуальних спроб та успіхів поодиноких мистців, письменників, режисерів, архітектів, музиків, тощо. На цій же сесії Порівняльного Культурознавства, якою проводив професор Лондонського Університету з Англії д-р Й. Петеркевич, читав свою доповідь про італійську культуру проф. Вітторіо Політі з Мекґілського університету в Монтреалі.

В Україні готуються до „найдемократичніших" виборів

Київ. — РАТАУ з 29 травня опублікувала інформацію про працю Центральної виборчої комісії, яка займається підготовкою виборів до Верховної Ради Української ССР, що відбудуться 15 червня. Згідно з цим повідомленням, у всіх 570 округах вже зареєстровано „з успіхом" кандидатів в депутати Верховної Ради УССР, серед яких є 50,3 процента робітників і колгоспників (УССР — держава робітників і селян!), 35,2 процента жінок, 12,8 процента молоді. Серед депутатів аж 69 процентів — члени і кандидати компартії, а тільки 31 процент — „безпартійних". Разом вони творять т.зв. „непорушний блок комуністів і безпартійних".

Зі звідомлення Центральної виборчої комісії видно, що на території УССР діє 33,698 виборчих дільниць і, очевидно, така ж кількість виборчих комісій, в яких працює понад 271 тисяча осіб. Тепер якраз переводиться перевірку „готовости засобів зв'язку до роботи в день виборів", а також забезпечується виборчі комісії „необхідними матеріялами" та готується „культурне обслуговування виборців 15 червня". Незалежно від того, по всій УССР відбуваються „зустрічі" виборців з кандидатами в депутати, на яких зобов'язується виборців „виправдати довір'я партії" і голосувати на „кандидатів народного бльоку".

Уряд видав правила щодо рівноправности жінок у шкільництві

Вашінґтон. — Департамент здоров'я, шкільництва і суспільної опіки у вівторок, 3 червня, передав Конгресові нові правила, які мають на меті встановити рівноправність для жінок в публічних школах і коледжах, які одержують фінансову допомогу від федерального уряду. Конгрес має до 45 днів прийняти, або відкинути ці нові правила, які мали б увійти в силу 21-го липня. Вони вимагають, щоб школи перестали дискримінувати жінок відносно прийняття до школи, фінансової допомоги і стипендій, затруднення на учительських постах, у ділянці спорту тощо. Якщо б якась школа чи коледж не додержувалась правил, то їм загражує втрата фінансової допомоги федерального уряду.

„Братський тиждень" в країні вшановує патріотизм, працю і заслуги братських союзів

Тиждень, що починається цієї неділі, 8-го червня, і кінчається в „День Прапора" в суботу, 14 червня, буде в цілій Америці „Братським Тижнем" для вшанування і привселюдного популяризування братських союзів, які сьогодні спільно нараховують понад 11 мільйонів членів та понад шість більйонів майна.

Такий Тиждень проголошує Крайовий Братський Конгрес, який репрезентує братські союзи та до якого належать і в якому грають поважну ролю чотири наші союзи: Український Народний Союз, Український Робітничий Союз, Союз Українців Католиків „Провидіння" та Українська Народна Поміч. Окрему Комісію „Братського Тижня" і зв'язку у Крайовому Братському Конгресі очолює головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, а президентом Братського Конгресу стейту Ню Джерзі є головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан. „Братський Тиждень" в Америці проголошують окремими проклямаціями губернатори стейтів та посадники міст.

„Братський Тиждень" в Ню Джерзі

Трентон. — Губернатор Ню Джерзі Брендан Т. Бирн у вівторок, 3 червня, підписав проклямацію, якою проголосив тиждень від 8-го до 14-го червня ц. р. Братським Тижнем в цьому стейті. Підписання проклямації відбулося в присутності 21 урядовців братських запомогових союзів. Пропозицію, щоб губернатор Бирн підписав цю проклямацію, видвигнув головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан, який також є президентом Братського Конгресу Ню Джерзі. У церемонії підписання проклямації в Трентоні взяли участь архиєпископ Української Православної Церкви в Америці Владика Марко Гундяк, о. Богдан Желехівський, о. Володимир Левицький, головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, Володимир Сохан, п-і Стефанія Вочок, головна касирка Союзу Українців Католиків „Провидіння", та п-і Марія Музика, секретар Відділу „Провидіння" в Байон, Н. Дж. Братський Конгрес Ню Джерзі представляли: президент Володимир Сохан, перша заступниця президента Елізабет О'Ніл, секретар - касир Леопольд Маліновскі та Йосип Лисогір, голова Комісії Братського Тижня і зв'язків у Крайовому Братському Конгресі Америки.

У проклямації, підписаній губернатором Бирном, між іншим сказано, що тому, що президент Крайового Братського Конгресу Америки, який охоплює 98 братських запомогових союзів і більше ніж 11 мільйонів членів, проголосив 8-14 червня Братським Тижнем, він, тобто губернатор Бирн, проголошує такий Братський Тиждень в Ню Джерзі. У проклямації похвально накреслено діяльність братських запомогових союзів, зазначуючи, що вони беруть активну участь в добродійних, патріотичних, релігійних і інших акціях, які приносять велику користь для місцевостей, стейтів і країни. Губернатор Бирн також підкреслив, що братські запомогові союзи кожного року включаються у відзначування Дня Прапора, який саме припадає на 14 червня, тобто на останній день Братського Тижня, і є членами організації, яка має на меті збереження пам'яти про д-ра Бернарда Сигранда, який в 1885-му році видвигнув ідею відзначування Дня Прапора. Губернатор Бирн у своїй проклямації також заявив, що з уваги на те, що Крайовий Братський Конгрес Америки закликає своїх членів обанювати країну з ідеалами та цілями братських запомогових союзів, то він проголошує Братський Тиждень в Ню Джерзі, закликає всіх громадян підтримувати братські союзи та визнати їх вагомість за їхній вклад в громадське життя.

Відзначено 150-річчя Петра Полетики

Едмонтон (ОУПС). Тут у приміщенні Албертського університету відзначено в часі конференції Канадських Наукових Об'єднань 150-річчя підписання міжнародного договору Великої Британії з Росією з 1825 р., на основі якого дотеперішня „російська" Колюмбія стала „Британською Колюмбією" — теперішньою західною провінцією Канади. Росія „відступила" тоді на північ до границь теперішньої Аляски. Інструментальним у підготові й переведенні цього договору з 1825 р. був „Перр де Полетіка" — Петро Іванович Полетика, нащадок козацького роду Полетик, що працював з початком минулого сторіччя як дипломат в Італії, Еспанії, Бразилії й Америці. Америка й Канада вшанували заслуги Полетики називанням одної гори на межі Британської Колюмбії й Аляски „Маунт Полетика" в 1924 р. З нагоди 150-річчя договору з 1825 р. в Канаді зформовано окремий Ювілейний Комітет під головуванням д-ра М. Гуцуляка й Ф. Богдана в Ванкувері, В.К. Одним із виявів праці цього комітету був виступ д-ра Яр. Рудницького в Албертському університеті на науковому з'їзді дня 27-го травня, в якому з'ясовано ролю Петра Полетики як дипломата, а теж обговорено ґенезу й значення назви „Маунт Полетика" в Скелястих горах. З цієї нагоди зорганізовано заходами Б. Мельничука, власника „Української книгарні" в Едмонтоні, спеціяльну виставку книжок із української ономастики, в тому праць д-ра М. Гуцуляка про Петра Полетику й договір із 1825 р. В ближчому часі запляновано влаштувати окрему виставу Петра Полетики в Українському Архіві-Музеї в Едмонтоні з документами й видавництвами про Петра Полетику.

Відбувається конвенція Асамблеї Крайових Етнічних Студій

Чікаґо. — Від четверга, 5-го червня, тут відбувається 3-тя річна конвенція Асамблеї Крайових Етнічних Студій, осідок якої находиться у Вашінґтоні. Асамблея ця займається, як відомо, етнічними студіями в ЗСА і спонзорує різні проєкти з цієї ділянки. З Ню Йорку на цю конвенцію поїхав д-р Петро Ґой з Сіті Коледжу, який доповідатиме там про „Слов'янсько-американські студії на сході ЗСА", а також поінформує про підготовку „Бібліографії славістичних етнічних груп в Америці".

В Сіті Коледжі д-р П. Ґой є відповідальним за Слов'янсько - Американські Студії. Сіті Коледж одержав стипендію в рамках т.зв. закону Швайкера в сумі 60,000 дол., призначену на опрацювання програми порівняльних етнічних студій.

Досягнуто погодження в справі „обміну людьми і ідеями" між Заходом та Сходом

Женева. — Тут досягнуто остаточно компромісового тентативного погодження щодо сформулювання постанови про „обмін людьми і ідеями" між Заходом і СССР та іншими країнами східного бльоку. Узгіднена постанова передбачає поліпшення умов праці журналістів в окремих країнах, а також устійнює умови контактів між західним та східним бльоками. Як відомо, справа „вільного обміну людей та ідей" між Заходом і Сходом становила основну перешкоду на шляху досягнення погодження між західними державами і СССР і його сателітами, які беруть участь в Європейській конференції для справ безпеки та співробітництва.

Досягнуте погодження, як можна оцінювати на основі ще неповних даних, має компромісовий характер і являє собою „розводнену" версію оригінального західного проєкту, який категорично відкинула Москва. Компромісове полагодження цього питання мало б уможливити успішне закінчення Європейської конференції, можливо навіть ще в липні цього року, як цього вимагає СССР. Західні уряди висловлюють сумніви щодо можливости закінчити в такому близькому реченці цю конференцію, в якій бере участь 35 держав, включно зі ЗСА і Канаду.

Тимчасове умовне домовлення щодо спірної проблеми „обміну людьми і ідеями" включає питання видачі віз журналістам, забезпечення їх догідними робочими умовами і місцем проживання в країні призначення та уможливлення подорожування по даній країні. На відтинку „контактів між людьми" устійнено питання об'єднання розділених родин, подружжя між особами різної державної приналежности і полегші при видачі віз на виїзди за кордон з причин особистих, чи професійних, поширення контактів між молоддю різних країн, поліпшення туристичних умов, поширення спортових міжнародних змагань. Наскільки можна ствердити, у домовленні нічого не говориться про справжній „обмін ідеями", проти чого найсильніше і найгостріше виступає СССР.

Президент Форд формально проголосив свою кандидатуру

Вашінґтон. — Пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен у середу, 4 червня, повідомив кореспондентів, що президент Джеральд Форд ще цього місяця формально проголосить, що він старатиметься в 1976-му році добути номінацію Республіканської партії на другу каденцію на пост президента ЗСА. Хоча президент Форд вже раніше кілька разів заявляв, що буде кандидатом в 1976-му році, то ці заяви не були формальними. Деякі чільні республіканці думають, що Президент проголосить свою кандидатуру навіть за тиждень, або два.

Відбулася конференція в справі американських слов'ян

Балтимор, Мд. (В.Д.) — В суботу, 24-го травня, тут відбулася одноденна конференція, присвячена справам американських слов'ян, яку зорганізували спільно Польська Сладщинева Асоціяція та Українська Виховна Асоціяція Мериленду при співучасті адміністрації Есекс Коледжу. Ціллю конференції була загальна дискусія на тему різних проблем американських слов'ян, їхніх досягнень та їх будуччини в Америці.

Рання сесія конференції почалася доповіддю д-р Дакути Мостів, професорки Католицького Університету у Вашінґтоні, яка проаналізувала ряд проблем, зв'язаних з визнанням етнічного та культурно - національного ідентичности американських слов'ян.

Д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", говорив про „Слов'янську етнічну пресу та її американських читачів". Наводячи існуючі джерела, промовець твердив, що з 903 етнічних (не-англ. мов.) видань, 278 (30.8 відс.) виходить в різних слов'янських мовах, а з загального тиражу 8,789,132 етнічних видань, 1,484.035 припадає на тираж слов'янських видань, цебто 16.9 відсотка. Він далі твердив, що етнічна слов'янська преса буде існувати в Америці, як довго існуватиме етнічні скупчення.

Про проблеми „Словацької ідентичности в Америці" говорив д-р Йосиф А. Мікус, голова історичного департаменту Джорджіян Корт Коледж, в Лейквуд, Н.Дж. Він перелічив ряд труднощів, які зустрічають американці словацького походження у їх змаганнях до визнання словацьких культурних та етнічних вартостей в Америці.

Д-р Витовт Кіпель, перший асистент наукового та технологічного відділу Публічної Бібліотеки в Ню Йорку, говорив про проблеми „Інформування читачів публічних бібліотек про слов'янські групи й організації". Промовець, білорус з походження, твердив, що слов'яни причиняться у великій мірі до популяризації своїх культурних вартостей, доставляючи публічним бібліотекам літературу, а головно книжки в англійській мові, про їх культурні надбання в Америці.

Проф. Тадей В. Ґромада, американець польського походження та координатор етнічних студій в Джерзі Сіті Стейт Коледжі, говорив про „Збагачення знання учителів публічних шкіл про американських слов'ян." Він твердив, що слов'янські скупчення в Америці повинні дбати, щоб учителі публічних шкіл, передусім ті, що не є слов'янського походження, повинні бути добре обзнайомлені з проблемами американських слов'ян, про що повинні дбати різні слов'янські організації та групи.

При кінці сесії відбувся заключний панель під головуванням проф. Гліба С. Гайока, професора географії в Тавсон Стейт Коледжі, в якому виступали всі промовці конференції, реасумуючи свої доповіді та подаючи певні пропозиції.

Конференцією на перерві проводили д-р Станислав Е. Мостів, голова Польської Сладщиневої Асоціяції, та проф. Павло Фенчак, голова Української Виховної Асоціяції, які представляли нових промовців.

7-ий з'їзд УРДП відбувся під знаком інтенсифікації праці і боротьби

В. Гришко обраний на почесного голову, М. Воскобійник на голову, А. О. Коновал на генерального секретаря

Торонто (М. В.). — 95 делегатів з Англії, Австралії, Німеччини, Бельгії, Канади і ЗСА взяли участь в праці 7-го з'їзду Української Революційно - Демократичної Партії в днях 24 і 25 травня 1975 р. в Торонті, Канада.

З'їзд проходив під знаком головної доповіді дотеперішнього голови УРДП д-ра В. І. Гришка на тему: „Час на перегляд і час на зміни", в якій проаналізовано ситуацію в Україні і в СССР та наголошено на контр-заходи проти шовіністично-русифікаційного наступу КПСР на Україну й інші народи.

З'їзд відкрив генеральний секретар Олексій Коновал, вказуючи на 30-літнє існування УРДП, „надхненника, організатора і пробудженця українських мас в еміграції до боротьби за їх національні і людські права". Президія з'їзду в складі голови д-ра А. Лисого, заступників проф. Ф. Гаєнка і Маренко (Англія) провела програму з'їзду.

Більшу частину першого дня з'їзду було присвячено звітам керівників УРДП: В. І. Гришка — голови УРДП, О. Коновала — генерального секретаря, д-ра А. Лисого — організаційного референта, Ф. Ревенка — фінансового референта, Ф. Гаєнка — зовнішніх зв'язків і редактора „Українських Вістей", керівників інших крайових організацій Англії, Австралії, Бельгії, Німеччини, Канади, ЗСА.

У відкритій частині з'їзду вечером 24 травня відбулася доповідь В. Гришка для учасників з'їзду, гостей, і громадян Торонта на тему „Час на перегляд і час на зміни", яка викликала значне зацікавлення присутніх. (Повний текст цієї доповіді буде надруковано вже в чергових числах „Свободи".) Відкритою частиною з'їзду керував д-р М. Воскобійник, який, відкриваючи, окреслив головні історичні етапи ідейного розвитку і політичної праці УРДП впродовж її 30-літнього існування.

Після доповіді відбувся бенкет, яким керував Іван Дубилко. Прикрасою бенкету був виступ ансамблю О-ДУМ-у під керівництвом Валі Родак та читання гуморесок Олексою Шпильком, що прибув на з'їзд, як делегат з Каліфорнії.

Доповідь і бенкет відбулися при переповнених залях гостями. Між присутніми, що особисто привітали з'їзд, були колишній голова Виконного Органу УНРади і теперішній керівник Тимчасового Секретаріяту Конгресу Української Вільної Політичної Думки д-р А. Фіголь, голова Українського Національно-Демократичного Об'

(Закінчення на стор. 3-ій)

Українська Греко-Православна Церква в Канаді заповідає Собор

Вінніпеґ. — Згідно з офіційним повідомленням Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді, в днях від 2 до 6-го липня тут у приміщеннях Манітобського університету відбудеться П'ятнадцятий Собор цієї Церкви.

Собор розпічнеться в середу, 2-го липня о год. 9-й ранку святою Літургією в катедрі Пресвятої Тройці при 1175 Мейн вулиці. Офіційне відкриття Собору і слово Первоієрарха Владики Михаїла та прийняття правильника передбачено на год. 3-ту по полудні. В четвер, 3-го липня архипресв. д-р С. В. Савчук і прот. О. Кіцюк виголосять доповіді та відбудеться звітування Керівних Органів Консисторії. Цього ж дня о год. 6:30 вечора відбудеться святочний бенкет на пошану українського православного жіноцтва з доповіддю прот. Д. Лучака і врученням Шевченківських медалей. В п'ятницю, 4-го липня, звітуватимуть принципал і декан Богословського факультету Колеґії св. Андрея у Вінніпеґу, а після обіду відбудеться панель-дискусія на тему: „Праця Місійного Відділу при Консисторії", звіт редактора газети „Вісник" і доповідь диякона С. Макаренка „Церква і молодь". В суботу, 5-го липня, крім звіту голови Комісії Між-церковних зв'язків — архипресв. д-ра С. В. Савчука, будуть прочитані ухвали і рекомендації Повної Консисторії: а) Справа Митрополита, б) побільшення єпископату, а по обіді відбудуться вибори: голови Президії і членів Консисторії, і членів Дирекції Колеґії св. Андрея, членів Церковного Суду і Контрольної Комісії. Передбачено також слово новообраного голови Президії Консисторії, відчитання резолюцій Собору і закриття. В неділю, 6-го липня, відбудеться засідання Повної Консисторії, яка розпічнеться святою Літургією о год. 9-й. Опісля відбудеться святочний обід в авдиторії катедри, посвячення пам'ятника на могилі бл. п. Митрополита Іларіона на цвинтарі „Ґлен Іден" о год. 3-ій по полудні і конвокація в Колеґії св. Андрея в год. 7 вечором.

В пов'язанні із Собором відбудеться також багато спільних обідів і вечер з відповідними програмами.

А. Солженіцин відвідує Аляску

Сітка, Аляска. — Сюди прибув разом з дружиною російський совєтський письменник Александер Солженіцин, який, як відомо, недавно побував в Канаді і відвідав провінції Квебек, Онтаріо, центральні прерійні провінції і Британську Колюмбію. З Ванкуверу він переїхав кораблем на Аляску, де, як інформують, знайомиться з слідами російської колонізації. На Алясці він є гостем місцевого російського єпископа Григорія, який офіційно вітав його по прибутті до Сітки 28 травня. У привітанні єпископ Григорій підкреслив, що вітає А. Солженіцина хлібом і сіллю „в колишній столиці російської Америки".

Канадська преса інформувала, що письменник Александер Солженіцин має намір поселитися на постійне в Канаді. Згідно з цими повідомленнями, письменник шукає в тихій і спокійній місцевості за відповідною йому резиденцією. Першенство має провінція Онтаріо, яка нагадує Солженіцинові родинні сторони. Інформують, що канадські університети, між іншим також університет в Торонто, запропонували Солженіцинові працю викладача без жадних передумов. Покищо не відомо, коли і де поселиться письменник, який, як відомо, живе тепер у Швайцарії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В дусі братерства

Уже від багатьох років американський нарід віддає належне своїм братським Союзам, призначаючи для них в половині червня один Братський Тиждень. Суть і вартість цих Союзів, що їх в Тижні Братерства вшановується, найкраще характеризує факт, що цей власне Тиждень завжди зв'язується з Днем Прапора — символу волі, народоправства, добробуту і могутности та взагалі того „змагання до щастя", що стало основою американської Конституції, поруч тих невід'ємних, бо наданих нам нашим Творцем, прав, що їх становлять життя і воля.

Історія братських союзів в Америці сягає до створеного в 1771-му році, отже ще перед проголошенням Незалежности ЗСА, „Поліпшеного ордену Чорних Людей", і з часом ці союзи розвинулися в один з наймогутніших факторів американського життя. І це не тільки своїми людськими і матеріяльними ресурсами — сьогодні братські союзи нараховують понад одинадцять мільйонів членів та понад шість мільярдів закумульованих фондів, — але головно своєю багатобічною активністю власне „в дусі братерства". Життьове забезпечення є фінансовою базою цих союзів, але таке забезпечення пропонують також могутні комерційні забезпеченеві компанії, яким ніхто не присвячує не то тижня, але і одного дня чи бодай години.

Братські союзи заслужили собі на таку всенаціональну увагу цим „духом братерства", своєю багатобічною активністю в цьому дусі, своєю допомогою потребуючим, своїм великим патріотизмом, своєю пошаною до законів, вихованням молоді, опікою над старшими, плеканням найкращих традицій, увагою до культурних потреб, — щоб згадати тільки дещо.

Українці в Америці і Канаді мають всі причини пишатися тим, що вони не тільки не є останніми в тому благородному братському русі, але в багатьох випадках можуть послужити і служать прикладом також для інших. Факт, що головний предсідник Українського Народного Союзу п. Й. Лисогір вже від років є головою Комісії Братського Тижня і зв'язків у Крайовому Братському Конгресі має в цьому відношенні свою вимову.

„Дух братерства", що є базою існування і діяльности братських союзів, чинив і чинить багато добра для Америки взагалі, а для кожного члена братського союзу і кожного громадянина зокрема. Братський Тиждень дає добру нагоду призадуматись над цими справами та поробити з цього відповідні висновки.

Література під караулом

Ще в лютому цього року, коли відбувався УІ пленум Спілки Письменників України, у доповіді секретаря правління Спілки О. Левади та у виступі члена правління Спілки Леоніда Новиченка можна було надибати виразні натяки на те, що компартія вводить в життя широкозакреслений плян ліквідації будь-яких познак оригінальности і самобутности українських працівників пера, письменників, журналістів, публіцистів, літературних критиків. З формальної точки зору, за словами О. Левади, мова на пленумі була про те, як підняти „роботу друкованих органів на рівень сучасности". Знову ж Л. Новиченко говорив про „високий і почесний обов'язок" українських літераторів в обличчі вимог і постанов XXIУ з'їзду КПСС.

Насправді, верховоди Спілки Письменників України мали за завдання довести до відома українським письменники, що їм не вільно виходити поза рамки „соціялістичного реалізму" і що їхнім обов'язком, як і обов'язком друкованих пресових органів, є пропаґувати „радянський спосіб життя", відзначувати „торжество ленінської національної політики КПРС", прищеплювати „ідеї радянського патріотизму й пролетарського інтернаціоналізму", показувати „дальший розквіт і зближення соціялістичних націй". Так говорив О. Левада, а Л. Новиченко „розкривав" у своєму слові „порахунки", навіть прямі помилки ідейно - естетичного та ідейно - методологічного характеру" у творах українських письменників, стверджуючи, що, мовляв, „з подібними хибними тенденціями ще можна зустрінутися й нині". Головним прогріхом друкованих органів було те, як говорив Новиченко, що вони не друкували, або друкували мало, статтей „з конкретною антинаціоналістичною адресою".

Очевидно, такий „інструктаж" і така „критика" з одночасними дуже чіткими вимогами щодо змісту і спрямування творчости на майбутнє, з чим прийшли на пленум керівники Спілки в лютому, не могли проминути безслідно. В Україні серед літераторів почалася перестановка і мов з „рогу достатку" посипалися „ідейно витримані", написані з врахуванням соц-реалістичних принципів, визначених Москвою, статті і твори, якими почали заповнюватися сторінки газет і журналів і які включено у видавничі пляни окремих видавництв.

Але цього було замало. Редакції окремих газет і журналів в меншій чи більшій мірі „перетрушено", „очищено" з небажаних елементів, всіх тих, які не могли визбутися „патріярхальщини", „національного міщанства", „вузького свідомоукраїнства" тощо. Крім того, всіх тих, а головно оту, завжди непокірну, творчу молодь, яка замість ступати втертими шляхами соц-реалізму шукала власних творчих шляхів, рішено висилати на перевиховання у „виробничій діяльності на шахтах, заводах, у колгоспах".

УІ пленум правління Спілки Письменників України з лютого, а засідання президії правління з травня ц. р. виявили, що українську літературу в Україні компартія взяла знову „під караул", який по суті мало чим відрізняється від горезвісного караулу сталінської доби.

М. Сосновський

РОСІЙСЬКИЙ КОМПЛЕКС В УКРАЇНЦІВ

Ще в 1929 році на сторінках „Літературно - Наукового Вісника" у статті „Росія чи Европа" Дмитро Донцов писав, перестерігаючи перед російською загрозою: „російська сирена грає на найменш відпорних струнах нашого серця. Вона небезпечна, гарна, зваблива — особливо для безхребетної слов'янської душі. А недобре лишатися задовго в її обіймах: вони розм'якшують мозок, знесилюють м'язи, збезвладнюють волю... Не визволимося політично, поки не визволимося духово". Ці слова згадалися, коли прийшлося недавно читати статтю К. Крупського „Солженіцин пригадав трагедію України" („Свобода", 30 травня). Їх можна прикласти до цілого ряду інших статтей, що за останні місяці, чи останні роки, появилися в наших газетах і журналах, автори яких намагаються інтерпретувати думки і погляди російських авторів - дисидентів на тему т.зв. „національного питання в Росії".

Могло б здаватися, що українські автори, які в принципі стоять на позиціях ліквідації російської імперії і віднови політичної незалежности для всіх народів, поневолених Москвою, не матимуть ніяких труднощів у своїх оцінках російських писань, концепцій і всяких пропозицій. Дійсність, однак, виявляє, що справа ця не така проста. Мало того, ряд наших авторів з таких чи інших міркувань несподівано загубили власну перспективу і найшлися або серед пропаґаторів російських ідей, або серед завзятих оборонців носіїв цих ідей, цілком призабувши про суть справи і проблеми.

Клясичним зразком такого серед нас явища є згадана стаття К. Крупського, який за малим „не прослезнився", прочитавши інформацію про те, що при нагоді Великодня „письменник нобелівської нагороди Александер Солженіцин... пригадав трагедію України". Очевидно, вирвана з контексту усіх писань цього ж А. Солженіцина коротка його радіова заява може викликати таке враження в українського слухача, як це сталося у випадку К. Крупського, який просто й пише, що ці слова не тільки „зворушують", але, що треба бути „вдячними цьому письменникові і великому гуманістові за те, що він так мужньо виступає в обороні покривдженого народу і справедливости".

Ясно, що А. Солженіцин великий і заслужений письменник, який здобув собі своїми творами світову славу і було б наївним та неповажним цього не бачити, чи цей факт заперечувати. Це, однак, одна справа. Друга справа — це його політичні погляди, а також політичні погляди його приятелів-російських дисидентів в СССР і тих, які вже найшлися поза кордонами СССР на Заході. Конкретно нам йдеться про з'ясування тих його поглядів, що стосуються „українського питання" в Росії.

Як відомо, вислів своїм політичним поглядам і переконанням А. Солженіцин дав у своєму „Листі вождям Совєтського Союзу", не рахуючи багатьох його думок на цю тему, розкинених по різних його творах. Тільки в цьому загальному контексті можна побачити „усього" Солженіцина і можна у великій мірі збагнути систему його політичних ідей, коли йдеться про Росію завтрішнього дня, тобто післясовєтську. Про те, що мислять і як уявляють собі майбутнє Росії (стисліше: російської імперії!) інші російські дисиденти вистане прочитати хоча б загально доступні на Заході „З-під брил" чи „Континент", а зокрема статтю російського дисидента і приятеля Солженіцина Ігоря Шафаревича „Відокремлення чи зближення", або інтерв'ю редактора „Континенту" В. Максимова „Про національне питання в СРСР", надруковане в журналі „Сучасність" з квітня 1975 р.

Коли йдеться про так звані основні права людини, то російські дисиденти кладуть їх в основу своєї соціяльної і політичної філософії і з цієї точки зору вони безперечно є навіть „великими гуманістами". Інакше виглядає справа, коли на порядок дня поставити національно-політичні права всіх поневолених Росією народів, а зокрема право українського народу на власну незалежну державу. У той час, коли І. Шафаревич дає виразно перевагу „зближенню" і засуджує „відокремлення" поневолених націй від московського центру, то, наприклад А. Солженіцин у своєму „Листі вождям Совєтського Союзу", пропонуючи самовизначення для балтійців, кавказьких і центральноазійських народів та „самозрозуміле" відокремлення і повне унезалежнення сьогоднішніх сателітніх держав, дуже туманно згадує про „можливе самовизначення" якоїсь ближче неозначеної частини України і цілком замовчує справу державности Білорусі. Не треба багато роздумувати, щоб побачити, що, проєктуючи шляхи врятування „історичної Росії", А. Солженіцин бачить її у формі оцього триєдиного „руського" контексту — Великоросії, Малорусі (України) і Білорусі. В такому контексті для нього кожна „складова частина" цієї триєдиної Руси — така сама „батьківщина", яка переносить сьогодні тягар пекла совєтського режиму, над чим треба цілком оправдано „боліти". З „покривдженим народом і справедливістю" для нього це нічого спільного не має.

Очевидно, російські дисиденти будь-якої величини, включно з А. Солженіциним, можуть мати які завгодно погляди і боронити які тільки хочуть політичні концепції. Вони можуть пропонувати нам навіть дещо ревідовану форму сучасного СССР, як це під кінець 40-х років зробив Народно - Трудовий Союз (НТС), опрацювавши програму, яка є перелицьованою совєтською конституцією з обов'язковим „возз'єднанням" України з Росією в одній „федеративній" чи „союзній" державі. Все це росіянам можна робити і на це їх повне право.

Цілком, однак, зле, коли українські автори — журналісти, публіцисти, а навіть суспільно - політичні діячі, цього всього не бачать і, захопившися вирваними з контексту фразами, починають закликати українське суспільство „виявляти вдячність" росіянам за їхнє „гуманне серце", мовляв, при якійсь відповідній нагоді вони „пригадали трагедію України". На жаль, пишучи про те і попадаючи у „восторг" з російського „гуманізму", вони відразу і цілком забувають про те, що ця „Україна" для росіян означає, якою росіяни хочуть бачити її завтра і післязавтра, а зокрема забувають, що для росіян навіть „найгуманніших" — Україна це „тоже русская земля".

Проблема українсько - російських стосунків надто скомплікована і надто „делікатна" справа, щоб її можна було розв'язувати в площині почувань, переходячи з однієї скрайности в другу. Це саме стосується нашого відношення до російських діячів (політичних, суспільно - громадських, культурних, літераторів тощо). В першій мірі однак, в ніякому випадку нам не вільно, захопившись якоюсь приємливою фразою, приємною для наших почувань, втрачати політичної „рівноваги" і випускати з уваги цілість справ і проблем та вдоволятися „поплескуванням по плечу". В практичній політиці зобов'язують цілком інші принципи, але їх ми не хотіли придержуватися ні на переломі XIX і XX ст. ні в роки визвольних змагань, коли в ім'я „гуманних всесвітніх соціялістичних ідеалів" ми забули про власні національні інтереси. Виглядає, що подібна ситуація починає створюватися нині у зв'язку з черговою фазою нового російського „гуманізму".

Прекрасно це розумів Дмитро Донцов, пишучи про „російську сирену" і її вміння „грати на найменш відпорних струнах нашого серця". З жалем доводиться ствердити, що мимо гіркого історичного досвіду, наперекір конкретним фактам, не зважаючи навіть на виразні і цілком ясні заяви з боку самих росіян, ми часто примикаємо на все це наші очі і попадаємо в полон власних „побожних бажань", вмовляємо в себе неіснуюче і ще інших в тому переконуємо.

На щастя, починають вже появлятися і тверезі голоси, окремі автори починають правильно інтерпретувати і слова і факти і починають розривати „обійми російської сирени". Для цього вже безсумніву найвищий час, враховуючи безкритичні і політично наївні голоси всіх тих, які далися зловити на „приємні слова", забувши про їхній справжній і повний контекст.

Лев Яцкевич

МІТ І ДІЙСНІСТЬ ДОВГОЛІТТЯ

Старіння і смерть — це два невід'ємні фактори нашого життя, яких не може уникнути ні жебрак, ні коронований монарх.

Старіння, це стан зужиття нашого організму, що позначується зморшками шкіри, сивиною, притупленням зору і слуху, зменшенням видайности серцевої помпи, зменшенням функції нирок та доволі скорим завмиранням мозкових клітин тощо.

Не диво, що ніхто з нас не хоче бути старим, і що від найдавніших часів шукання за шляхами продовження життя, чи задержання молодости лягло в основу численних мітів народної словесности народів цілого світу.

Король Давид оточував себе молодими дівчатами, щоб наснажувати себе їх вітальною еманацією. Герой Іліяди, Ахілл їв часто мозок ведмедів, щоб скріпити свою силу. Губернатор Порто - ріко Хуан Понс - де Леон очолив у березні 1513 р. експедицію до сьогоднішньої Флориди в шуканні за криницею вічної молодости, а середньовічні альхеміки, поруч мрії п е р етворити прості метали в золото, шукали також за еліксиром вічного життя.

А сьогодні, десятки тисяч людей в Европі та Америці піддаються клінічній терапії, що основується на впорсканні в і дмолоджувальним пацієнтам екстракту тканин новонароджених чорних ягнят. Винахідником тієї терапії молодости є швайцарський лікар П. Ніганс. Про атрактивність та славу його методи відмолоджування свідчить реєстр його пацієнтів, між якими знаходимо: кол. папу римського Пія XII, князя Віндзору з дружиною, Чарлі Чапліна та Вінстона Черчілла.

Недавно румунська 76-річна лікарка д-р Аслян була почесним гостем на обіді, влаштованім Федеральною Адміністрацією Харчування та Ліків у Вашінгтоні. Вона здобула собі неменшу славу за д-ра П. Ніганса винайденням ліку молодости — так званого „джеровітолу". Між її пацієнтами були такі світочі, як Нікіта Хрущов, князь Сукарно, Го Чі Мінг та Марлєна Дітріх.

На жаль, ні один з тих ліків не виявився еліксиром молодости. Зате цілий ряд наукових дослідів, переведених в лябораторіях світу, починає поволі відсекречувати складні процеси старіння та виявляє шляхи, якими буде можна цей процес контролювати. І так, проф. Вальфорд з Каліфорнійського університету виявив, що зменшення температури тіла в холоднокровних створіннях збільшує довготу їх життя. Він перевів низку експериментів на породі риб „Цинолебіяс" та ствердив, що у висліді обниження температури води на 5° Ф. тривалість їх життя подвоїлася.

На думку деяких джеронтологів (наукових спеціялістів, що досліджують процес старіння), той самий принцип обниження температури можна застосувати до людини. Думають, що через обниження температури тіла на 1° Ф. можна буде продовжити життя людині на 25 років. Не менше цікавий експеримент зі щурами перевів д-р К. Меккей з Корнелл університету. Він ствердив, що через зменшення кількости кальорій в харчуванні щура, йому вдалося продовжити його життя на 33 відс. Що дієта має великий вплив на припинення процесу старіння, доказує довголіття мешканців Абказії (в Грузії), долини Вількабамби (в Еквадорі) та Гунки (в Кашмірі, Індії).

Д-р А. Ліф, проф. медицини на Гарварді, що недавно відвідав усі ті місцевості, ствердив, що пересічний вік їх „сеньйор ситизенс" дорівнюється 100 рокам. На його думку таємниця їх довголіття основується на безтовщевім харчуванні (кальорійно на половину меншім за харчування американців), відсутності нервових хвилювань та браку „емеритури". Бо кожний з тих 100-літніх старикiв працював до кінця свого життя. Пересічний вік життя людини в цивілізованих країнах дорівнюється сьогодні 75 рокам.

Згідно з останньою статистикою в Північній Америці живе під сучасну пору 22 мільйони старших віком людей поверх 65 літ та 14.000 людей поверх 100 років. Цей високий, відносно, вік життя зумовлений вищим життьовим стандартом життя, технічними удогідненнями та кращими санітарними обставинами.

Бурхливий розвиток молекулярної біології виявив дуже важливу ролю ґенів в процесі старіння. На цю тему існує тепер 2 гіпотези. Одна твердить, що життя людини є запрограмоване в її ґенетичній матерії (ДНА), яке можна порівняти з платівкою з награним концертом Баха. Коли платівка переграє свій концерт, дія клітин кінчиться, а з ними кінчиться життя людини.

Друга гіпотеза, основана на теорії помилок, які трапляються в часі копіювання наших ґенетичних інформацій. Акумуляція більшої кількости помилок доводить у висліді до припинення функції клітин та смерти людини.

П. Авґер, французький фізик, сказав недавно на конференції науковців у Вашінґтоні, що людина матиме змогу незабаром змінити характеристику свого наслідства, а з ним і час приходу смерти. На тій основі деякі журналісти починають писати статті про фізичну безсмертність людини в недалекій майбутності. Але що варта фізична безсмертність, чи ніби продовження життя старої людини, без усунення недоліків старечого віку? Але покищо це нездійсненна мрія. Ми висилаємо в космос ракети, що летять з фантастичною швидкістю 100,000 миль на годину. Ми відшифровуємо світляні хвилі, що пливуть до нас з відстаней, що дорівнюються 10 більйонам світляних років, але ми не в силі знайти лік на дві основні недуги: пістряка та хворобу серця, що становлять найбільшу перешкоду на шляху до довговічности людини.

Іцхак Лутвак

ДОЛИНА ПЛАЧУ. БЛАГОРОДНІ ЧУЖИНЦІ

(З книги: „Пропам'ятна книжка. Рожнятів і околиця". Зредагував Шимон Канц, Тель Авів, 1974 р.)

4

Одного ранку Піня при молитві говорить до себе: „Як людина молиться, то Бог йому помагає. Я піду до Стрітеня Вижного, відберу корову, яку я залишив у селянина". І ось Геник Фіялка і Муньо Кноль йдуть. Я звернувся до них, щоб вони мене також взяли зі собою. Я збудив Майорка і він згодився. Перед вечором ми залишили ліс, та ось ми довідалися, що в лісі вбили кількох наших приятелів. Вийшли з лісу. Майорко казав нам: „Поки ідіть, я відпроваджу Шая і можливо вас здожену. І так ми дійшли до Стрітенського Нижнього цвинтаря, а далі на ланівські луки — це вже територія Рожнятова. Та ось ми вже коло Якова Брошкова, листоноші в Рожнятині. Майорко став на поготові з револьвером, а я підійшов та стукнув у вікно. Замість Якова виходить заспаний чоловік. Побачив оброслого довгою бородою незнайомого і другого — з револьвером крикнув: „Свят, свят!" — і пропав за дверима. Ми рушили далі до лісу в молодняк. Плян був: переночувати, а досвіта обсервувати, добратися до лісу, де стоїть дім Стаха Юречка.

Падає мокрий сніг, кості ломлять, ломить біль. Навколо темна ніч. Сходимо зі щепів, сторожко підходимо до однієї хати, тут їх кілька. Майорко каже мені, що тут мешкає Мусько. Майорко став з револьвером, я стукнув у вікно. Показується незнана мені дівчина, негайно відчиняються двері, і вона нас просить зайти. Я непевний, питаю, хто тут мешкає? Вона каже, що її дядько Яґелович. Хоча ми обросли й брудні — вона мене пізнала. Вони мене вже сподівалися, бо чули про напад в Долинському лісі. Даю Майоркові наше умовне гасло, і він підходить. Стефка впроваджує нас до темної кімнати, подає на стіл миску гарячої зупи і м'ясо, хліб. Боюся відразу їсти і те саме кажу Майоркові, бо ми виголоджені, наївшись відразу — можна захворіти. Стефка розстелила килим на підлозі і каже лягати. Вдосвіта Стефка провадить нас до кухні і ось несподівано перед нами Ітка, донька Герша Ландемана. Я не знав, що Муськові вдалося вибрати її з табору, куди її забрали на роботу. Мусько тоді був у Станиславові. Тут також бояться ревізії. Ми скупалися, Ітка подала білизну і вбрання, і ми пішли переховуватись у сусіда Панковського в стодолі під снопами. У суботу пізно вночі ми повернулися до Муська. Майорко повертається до лісу, щоб привести доктора, а мене відпроваджує Дозі до Стаха Юречка в стодолу. У понеділок входить Стах, витягає з одного місця в'язку сіна, — це вхід до бункера. При світлі каганця я побачив Арона Відмана, Дору Унґер і Дору Гембтер з мужем. Описати зустріч з приятелями в ямі я не в силах.

Ми почали одні одним розказувати події, і я заснув майже на цілу добу. Стах Юречко подавав нам харчі два рази на тиждень, бо обставини частіше не дозволяли. Було тіснувато і Маєр Унґер перейшов до Миська. Мендель Ландеман, який ховався у Муська, час від часу посилав нам хліба, кілька цибуль та часнику. Такі високі гуманні дії наших сусідів чужинців кріпили наші надії, що діждемося порятунку і свободи.

Підсунулися дуже важкі дні. Арон захворів, тіснота в бункері я вже не міг їсти, і Юречко порадився з нами, якщо не дай Боже, смерть, то де шукати місця, щоб ховати.

Серпень 1944 року. Чуємо постріли „Катюші" і ось зірвали міст у старому селі. Ми зрозуміли, що це вже останні німці відступають. Через годину появилася совєтська патруля. У суботу ще були завзяті бої навколо Рожнятова. Люди з родинами, а навіть з худобою, повтікали до лісу. І Стах Юречко також утік з родиною, забравши і корову. Ми вилізли з

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Гордіїв ґудз

Жваву дискусію, що почалася в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку після панелю СУЖА про інвестиґаційний репортаж, деякі учасники цього вечора перенесли потім на політичний перелаз до клюбу „Лис Микита" і там її, цю дискусію, ще деякий час успішно продовжували.

— Говорили молоді редактори, — сказав патріот, що попивав скача „на скалах", — говорили старі, наплели вісім міхів ґреґаної вовни, а я і далі не знаю, що воно таке, отой, як його звати... репортаж?.. І навіщо, скажіть, Христа ради, викручувати людям язики такими чудернацькими словами? Не досить вже того, що маємо полюцію, рецесію, інфляцію, то велебні пани - редактори з „Свободи" ще й собі вигадали якусь там інвестиґацію!

В цьому місці забрав слово знаний всім культурним колам пан меценас, що любив німецьке пиво і посідав ще крайовий докторат, але його не вживав, щоб не підсилювати, як казав, на ринку інфляції...

— Незрячий брате-ґреґкосію, — промовив і дружньо поплескав по плечу передбесідника, — я попробую пояснити вам зрозумілою, людською мовою, не вживаючи американізмів, що воно за штука отой інвестиґаційний репортаж. Це, дорогий приятелю, є такий замотаний ґудз, що його газетярі, репортери, пробують розмотати, витягти на денне світло все, що там намотано, аби народ знав, як то кажуть, всю правду і тільки правду!.. Інша річ, — добавив мелянхолійно пан меценас, — що інколи панове - репортери, замість розмотати ґудза — ще гірше його замотають, а тоді вже й дідько рогатий не второпає, що там, у траві пищить.

— А я подав би панам редакторам одну актуальну тему для інвестиґаційного репортажу, — заговорив гість з Детройту, супутник Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка, яка тоді гостювала в наших сторонах. — Хай би панове журналісти створили пресову бриґаду, яка прослідила б одне цікаве, по-моєму, питання: чому українці завжди спізняються на концерти, і чим кращий концерт, тим більше балаґану робиться на залі, — як це я мав нагоду спостерігати під час турне нашої Капелі... Скажіть, панове, чи хтось колись розв'яже цей Гордіїв вузол, як пластично висловився шановний пан меценас?

— Шкода мучити худобу! Це безнадійна справа, пане товаришу, — махнув рукою пан меценас і всі присутні учасники панелю погодились з його песимістичним твердженням, без одного голосу спротиву.

І к е р

Гуртові ціни зросли тільки на 0.4 відсотка

Вашінґтон. — Урядові звіти продовжують вказувати на поліпшення в економічній ситуації країни, на дальше сповільнення в зрості інфляції та кращі перспективи для боротьби з економічною рецесією. У четвер, 5 червня, Департамент праці повідомив, що протягом травня гуртові ціни зросли тільки на чотири десятих одного відсотка, що є дуже малим збільшенням, коли порівняти його до місяців у 1974-му році. Навіть у квітні цього року гуртові ціни зросли на 1.5 відсотка. Отже, статистика за травень виказує, що інфляція сповільняється. Департамент праці відмітив, що за останні три місяці гуртові ціни зросли тільки на 5.5 відсотка, тоді, коли протягом другого кварталу 1974-го року ці ціни були збільшилися на 35.3 відсотка.

ВИШКІЛ ПЛАСТОВИХ ЮНАЦЬКИХ ВИХОВНИКІВ

— відбудеться —

на Вовчій Тропі в Іст ЧЕТГЕМ, Н. Й.

(а не як були попередньо повідомлені Станичні, на Пластовій Оселі „Писаний Камінь", Клівленд)

від 17-го – 24-го серпня 1975 р.

Карти зголошення можна одержати від станичних або в канцелярії КПС.

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку
Метрополітальний Відділ УККА

Ню Йорк, дня 2 червня 1975 р.

ПОВІДОМЛЕННЯ

В середу, 11-го червня 1975 р.

відбудуться в ДОЛІШНІЙ ЗАЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

ЗБОРИ ВІДПОРУЧНИКІВ усіх українських організацій великого Ню Йорку й околиці

В СПРАВІ

а) Відзначення 25-річчя смерти сл. п. Головного Командира УПА ген.-хор. Тараса Чупринки.
б) 200-річчя Америки та Великої Всенародної Маніфестації в Ню Йорку в дні 21-го вересня 1975 року та
в). Інших біжучих справа.

Участь представників усіх організацій обов'язкова за ключем: ОДИН відпоручник — коли організація не має більше 100 членів, ДВА відпоручники — коли організація має від 100-500 членів, та ТРИ відпоручники — коли організація має повище 500 членів.

До участи запрошені також представники українських громад усіх дооколичних міст східнього побережжя ЗСА.

Початок о годині 7-ій вечора

ЗА ПРЕЗИДІЮ:
Роман Гутлевич, голова — Онуфрій Германюк, секретар

ОГОЛОШЕННЯ і ЗАПРОШЕННЯ

Запрошуємо всіх Членів та всіх заінтересованих Прихильників на

ВЕСНЯНИЙ ПІКНІК Мисливсько-Рибальського Т-ва „ТУР"

що відбудеться

в днях 14 і 15 червня 1975 р. на оселі п. Данила Серни

Wagon Wheel Cabins в East Branch, N.Y.

- Відкриття в суботу, 14-го червня в полудне.
- В програмі — рибальські, стрілецькі, пікнікові й інші справи та змагання, а опісля СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ.
- Детальні інформації у п. Ореста Кебала вечорами — тел. (212) 526-7105, на пікнік тел. (607) 363-7107.
- ДОЇЗД — дорога ч. 17 на північний захід, приблизно 130 м. від Ню Йорку, з'їзд ч. 90 до East Branch, тоді наліво під дорогою, 1-ий поворот на право і знову наліво, на стару 17-ту дорогу, що тут іде паралельно до нової; їхати приблизно 1 м. на захід до оселі. Дивіться за знаками „ТУР".

В Бостоні, Масс.

— відбудеться —

в неділю, 8 червня 1975 року о 4-ій год. по пол.

ВИСТАВКА ЛЯЛЬОК

З РАМЕНИ СУА

п. Марії Гриневич

з ЧІКАГО, Ілл.

ЛЯЛЬКИ В НАРОДНІЙ НОШІ З РІЗНИХ ОКОЛИЦЬ УКРАЇНИ.

ПОВІДОМЛЕННЯ

КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬНИХ МОЛОДЕЧИХ, СТУДЕНТСЬКИХ І СПОРТОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРИ УККА

повідомляє, що

в днях 21-22 червня 1975 року на оселі СУМА

в ЕЛЕНВІЛ, Н. Й.

— відбудуться —

IV СПОРТОВІ ІГРИЩА

З ТАКОЮ ПРОГРАМОЮ:

а) Копаний м'яч:
1. Новаки до 13-ти років
2. Учні 14-15-ти років
3. Юнаки 16-19-ти років
4. Сеньйори нормальною системою
5. Сеньйори „сімковою системою"

б) Відбиванка:
1. Юначки до 18-ти років
2. Юнаки до 18-ти років
3. Жінки понад 18 років
4. Чоловіки понад 18 років

в) Легка атлетика:
1. Гінці 4 х 400 м. в групах юнацьких і дорослих (жінки і чоловіки)
2. Біг навпростець в цих же групах.

Точний розклад змагань буде переданий учасникам Ігрищ на оселі СУМА.

1. Реєстрацію учасникі Спортових Ігрищ переводить Провід з осідком в Нюарку: UKRAINIAN SITCH, S.A. c/o. M. STEBELSKY, 680 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106.

2. Учасниками Спортових Ігрищ можуть бути усі Молодечі Організації і Товариства, які входить до Конференції цих Організацій.

3. Закликаємо всю організовану Українську Молодь до численної участі в Ігрищах.

4. За ближчими інформаціями просимо звертатися до Крайових Управ своїх організацій, або безпосередньо на згадану адресу Проводу Ігрищ.

ДОЛИНА ПЛАЧУ. БЛАГОРОДНІ ЧУЖИНЦІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

безпечно, тим більше, що жиди з бункера Ягеловича, поїхали автом до Станиславова. Я і Арон подалися на рівенську дорогу, — та нараз почули, що Юречка принесли з лісу важко раненого. Ми негайно повернулися і застали вже в хаті лікаря д-ра Карпа. В місцевій поліклініці не могли його врятувати, тому ми дістали тягарове авто і рушили з пораненим до Станиславова, але по дорозі Стах помер. Ми повернулися до його дому, був великий похорон, — ми постаралися забезпечити фінансово родину. Я залишився з нею ще кілька день; оглянув знищене місто, попрощався з рідними Юречка і ми поїхали. По дорозі д-р Карп оповідав мені, хто його рятував: Роман Парипа. Д-р Карп з дружиною походять з Бельська на Шлеську. При відступі польської армії він дістався до Рожнятова і тут залишився. Як прийшли німці, то надлісничий інж. Роман Парипа з села Ліповиці забрав д-ра Карпа з дружиною до себе. Інж. Парипа мав відданих селян і ось Кирило Лютак старався викопати землянку десь на полонині. Одного разу, розказує д-р Карп, вівчарі побачили його, і він, розуміється, думав, що він тепер пропав. Старший вівчар підійшов до нього, клякнув і присягнув, що нічогісінько злого їм тут не станеться і так він і його дружина завдяки тим благородним людям залишилися в живих.

Громадянам боффалівської округи й сусідньої Канади!

Оцим повідомляємо Вас, що почавши від суботи, 7 ц. м., починаємо збірку на вивінування Українського Наукового Інституту в Гарварді.

Громадян, що вже вплатили на Фонд Катедр Українознавства, просимо вплатити ще на вивінування згаданого Інституту.

Громадян, що працюють у Форда, Ветлегемстіл та інших компаніях, що диспонують Дорівняльним Фондом, просимо використати прихильність Ваших працедавців, що доплачують на Вами вплачену ціль в такій самій висоті.

Зокрема запрошуємо нашу молодь, що вже у вільному світі набула середню і вищу освіту і вже на своїх становищах, відложити однотижневий заробіток на вивінування Інституту в Гарварді. Пам'ятаймо, що українська молодь кожного покоління була творцями і учасниками великих історичних діл, — Кирило-Методіївське Братство, „Просвіта", Тайний Український Університет, Українські Січові Стрільці —, ядро УГА і корпус СС — Армії УНР, ордену УВО-ОУН-УПА. Сучасна молодь заініціювала створення Українського Наукового Центру в Гарварді — цебто продовжує змагання своїх попередників, тому ми повинні перед історією оправдати своє існування.

Громадян, що в минулому задеклярували свої уділи, дали задаток і досі не вирівняли — просимо в час цієї збірки доплатити.

Громадян, що ще досі не стали співтворцями Українського Наукового Центру в Гарварді, дуже просимо приєднатися до цієї справи. Всі ми живемо в однакових умовинах, однаково заробляємо, однаково одягаємось, харчуємось — живемо між людьми, будьмо людьми також.

Читайте наші звіти, обіжники, заклики і пригадки.

Слухайте нас щоденно, між год. 2 а 3-ю по пол. на хвилях 1270 радіопрограми п. Василя Шарвана.

ЗА УПРАВУ ВІДДІЛУ ФКУ в БОФФАЛО, Н. Й.
Василь Шарван, голова — Степан Шипилявий, секретар

КАЛЕНДАРЕЦЬ Таборування Юнацтва СУМА в 1975 року

I. ОСЕЛЯ СУМА в ЕЛЛЕНВІЛЛ, Н.Й.

1. ВИХОВНИЙ (Перша тура) — від 29 червня до 19 липня
   для: а) Молодших Юначок
   б) Молодших Юнаків
   в) Старших Юначок
   г) Старших Юнаків
2. ВІДПОЧИНКОВИЙ ТАБІР — від 20 липня до 9 серпня
   для: а) Молодших Юначок
   б) Молодших Юнаків
3. СПОРТОВА ШКОЛА — від 20 липня до 9 серпня
   для: а) Юначок від 12 до 18 років
   б) Юнаків від 12 до 18 років
4. ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР — від 10 серпня до 30 серпня
   для: а) Кандидатів на Впорядника 1-го ступеня
   б) Кандидатів на Впорядника 2-го ступеня
   в) Кандидатів на Виховника 1-го ступеня

II. ОСЕЛЯ СУМА в БАРАБУ, Віскансин

5. ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР — від 21 червня до 5 липня
6. ВИХОВНИЙ ТАБІР — від 5 липня до 26 липня для Юначок
7. ВИХОВНИЙ ТАБІР — від 26 липня до 16 серпня для Юнаків
8. СПОРТОВИЙ ТАБІР — від 16 серпня до 24 серпня

III. ОСЕЛЯ СУМА „КИЇВ", ДІТРОЙТ

9. ВИХОВНИЙ ТАБІР — від 6 липня до 20 липня

IV. ОСЕЛЯ СУМА „ХОЛОДНИЙ ЯР" в БОФФАЛО, Н. Й.

10. ВИХОВНИЙ ТАБІР — від 13 липня до 10 серпня

V. ОСЕЛЯ СУМА „ХОРТИЦЯ", КЛІВЛЕНД, Огайо

11. ВИХОВНИЙ ТАБІР — від 6 липня до 20 липня для Юначок і Юнаків

Записи до всіх поданих вгорі таборів переводять Управи Осередків і Булави Відділів Юнацтва СУМА на місцях.

Кожний юнак і юначка СУМА зобов'язані кожного року відбути приписані Правильником табори.

Табори Юнацтва СУМА дають належну опіку, виховання, вишкіл, дозвілля і розвагу серед природи та в рідному українському середовищі. Тому кличемо все зорганізоване Юнацтво СУМА до цьогорічних таборів.

ГОЛОВНА УПРАВА СУМА

Червень, 1975 р.

7-ИЙ З'ЇЗД УРДП...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

єднання д-р О. Яворський, представник СКВУ та інші громадські діячі. Зачитано письмові привітання від багатьох організацій з різних кінців світу.

25 травня з'їзд продовжувався дискусіями над звітами і доповіддю. З винятковим ентузіязмом з'їзд прийняв пропозицію створити пвмільйонову Видавничу Фундацію ім. І. Багряного для розгорнення спеціяльної видавничої діяльности УРДП на еміграції. Тут же учасники з'їзду здеклярували перших коло 20 тисяч дол. на цю фундацію. Фундацію очолила Галина Воскобійник, дружина підприємця Олекси Воскобійника, жертводавця на різні студійні, наукові й культурні потреби української еміграції. З'їзд затвердив резолюції та різні постанови.

Учасники з'їзду одноголосно вибрали дотеперішнього голову УРДП, д-ра Василя Івановича Гришка, на почесного голову УРДП, а д-ра Михайла Воскобійника, професора історії американського коледжу, на глову УРДП. Вибрано 25-членний Центральний Комітет. На першому пленумі ЦК, що відбувся після з'їзду, поновно обрано Олексія Коновала генеральним секретарем УРДП, а проф. Федора Гаєнка, д-ра А. Лисого і Віталія Бендера заступниками голови та членами 9-ти особового Секретаріяту УРДП. Новозорганізовану секцію жіноцтва із давніших членів УРДП і новоприйнятих з'їздом очолила Галя Воскобійник.

З'їзд звернув окрему увагу на необхідність посилення праці серед української молоді, зокрема через молодечі організації й учбові заклади, для виховання її як майбутніх продовжувачів української справи.

З'їзд доручив новообраним керівним органам інтенсифікувати заходи для оздоровлення взаємин між українськими організаціями й установами з метою направлення їхньої енергії в русло боротьби за національні й громадянські права українського народу.

ДЕЙВИД РОКЕФЕЛЛЕР ПЕРЕГОВОРЮВАВ ІЗ А. КОСИГІНИМ

Москва. — Пресова агенція „Асошієйтед Прес" повідомила, що Дейвид Рокефеллер, директор Чейс Мангаттен Банку і брат віцепрезидента Нелсона Рокефеллера, у вівторок, 3 червня, відбув наради із совєтським прем'єр - міністром Алексеєм Косигіним. Подробиць цих нарад не подано, але Рокефеллер прибув до Совєтського Союзу, щоб взяти участь у т.зв. „Дартмутських мітінгах", під час яких визначні громадяни ЗСА та СССР обмінюються думками щодо міжнародних зв'язків і тенденцій.

Увага! Увага!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

ВІДДІЛИ: НЮ ЙОРК, ПАСЕЙК, ЕЛІЗАБЕТ і НЮАРК

— влаштовують —

СПІЛЬНИЙ ФЕСТИН-ПІКНІК на Українському Селі

біля Бавнд Бруку, Седар Гров Рд., Сомерсет, Н. Дж.

в неділю, 15 червня 1975 року

Початок — год. 12-та дня

- До танців приграватиме популярна оркестра „МРІЯ".

В ПРОГРАМІ:

- Подвійне змагання копаного м'яча — учні і юньйори „Чорноморська Січ", Нюарк і „Стріла", Трентон.
- Рівнож інші несподіванки.

Поїздка автобусом з Ню Йорку, просимо телефонувати Петро Гарайда, тел. 777-6851

ІМПРЕЗОВИЙ КОМІТЕТ

Замість квітів на могилу

бл. п. Любови Дудко

зложили:

на Музей Української Православної Церкви, С. Бавнд Брук, Н. Дж.

- П-ні Ольга ДЯДИНЮК — $30.00
- П-ні Івана ЛЕВИЦЬКА — 20.00

на Патріярший Фонд у Римі

- П-ні д-р Марія КЛЯЧКО — $25.00
- П-ні Єва ПІДДУБЧИШИН — 25.00

на будову церкви св. Юра, Ню Йорк

- П-ство Евстахія і Степан ШУГАНИ — $25.00

на Фонд Катедр Українознавства при Гарварді

- П-ні Ольга ГОЛЯН з донькою Мартою — $20.00

Замість квітів на могилу

бл. п. Анни з Осадців Карась

зложили:

На виховання українських священиків, на руки Блаженнішого Кир Йосифа

М. і Е. Богдан	$20.00
Д-р Е. і Л. Грабарчук	15.00
М. і А. Грицковян	20.00
Б. і К. Журавські	5.10
Інж. Е. Е. Іванків	10.00
М. і А. Кізима	2.00
Д-р М. Клюфас	10.00
Ю. і Д. Костів	10.00
С. і С. Котик	10.00
Е. і О. Куровицькі	20.00
М. і О. Лаба	5.00
Анна Лярсен з Родиною	25.00
М. і Е. Матейко	20.00
Д-р Р. і Н. Миколаєвич	25.00
Д. і А. Мох	10.00
Я. і Г. Оберишин	10.00
М. Надбережна	20.00
Інж. М. і Б. Осадца	20.00
Ю. і О. Пастернак	10.00
о. І. і О. Пайкуш	5.00
С. Ровдич	10.00
Т. і Е. Савків	20.00
І. Сливка	5.00
П. і Е. Юрковські	5.00

На будову церкви св. Юрія в Ню Йорку

Ю. і К. Венгринович	$10.00
М. Гладкий з Родиною	30.00
Дир. М. і М. Головей	5.00
Інж. Я. і О. Городецькі	20.00
Інж. Я. і О. Зазуля	20.00
Інж. О. і Д. Леськів	20.00
Інж. М. і Л. Осадца	30.00
Інж. А. і Т. Осадца	25.00
Ю. і С. Осадца	25.00
П. і Н. Павлюк	20.00
В. Петрівський	20.00
Інж. П. і О. Саляк	20.00
М. Сусь	5.00

Для вшанування пам'яті нашого Дорогого, Незабутнього, Вийняткового ПРОФЕСОРА

сл. п. д-ра Василя Стецюка

незрівняного педагога і щирого приятеля-дорадника молоді та мужа Товаришки шкільної лавки

даток 100.00 долярів

на Український Католицький Університет св. Климента в Римі,

і

на Український Вільний Університет в Мюнхені

складають

БУВШІ УЧЕНИЦІ ГІМНАЗІЇ СС. ВАСИЛІЯНОК:

Ірка КОС-ХМІЛЕВСЬКА, Влодзя ЗІНКО-КОТИК, Таня ЛЕВИЦЬКА-КРИНИЦЬКА, Дарка СИДІР-МИКИТА, Надя СТЕЦЬКО-ПЛАКИДА, Нюня ЛИЦИНЯК-СТЕЦЬ

Дорогенька Марічко!

Як колись Твою радість, так сьогодні Твій глибокий смуток, ми ділимо з Тобою і клонимо голови перед світлими тінями Покійного.

В ПЕРШУ СУМНУ ТА ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ моєї МАМУНІ

бл. п.

АННИ ЛЮДМИЛИ з МАСІЄВСЬКИХ ГРАБОВИЧ

що відійшла у Вічність 16 червня 1974 року, залишаючи мене у великому смутку,

дня 16-го червня 1975 року

о годині 8-ій рано

буде відправлена за спокій її душі

СВЯТА СЛУЖБА БОЖА

в церкві СВ. МИХАЙЛА в НЮ ГЕЙВЕНІ, Конн. і в ЕДМОНТОНІ, Канада.

Сумом прибита донька — МАРІЯ ГОЛУБОВИЧ

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 5-го червня 1975 року в Асторії, Н. Й., упокоїлась в Бозі наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

НЕЛЛІ КОМАР

нар. в Західній Україні, проживши 77 років.

ПАНАХИДА — в п'ятницю, 6-го червня 1975 року в похоронному заведенні Thomas Quin Funeral Home, 35-20 Broadway, Astoria, N.Y.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 7-го червня 1975 року, о год. 9:00 ранку з того ж похоронного заведення до церкви Чесного Хреста при 31-ій Авеню в Асторії, а опісля на цвинтар Кальварія.

Горем прибиті:

чоловік — ФЕДІР
син — ІВАН
донька — ОЛЬГА ВЕРГЕН з чоловіком ЕДВАРДОМ
11 внуків
та ближча і дальша Родина тут і в Україні

Помолімось за наших друзів. ✝

Заупокійна Служба Божа

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.

Впреп. о. монс. ПЕТРО МЕЛЬНИЧУК, духовний опікун ФКУ і Меценат, відправить восьму Заупокійну Святу Літургію і Панахиду в неділю, 8-го ЧЕРВНЯ 1975 р., о год. 10-ій ранком, в церкві СВ. МИХАЇЛА в БАЛТИМОР, Мд. за БЛ. П.:

Впреп. о. СТЕПАНА ГОРОДЕЦЬКОГО
ГРИГОРІЯ ЛЕСИКА
ІВАНА ПОЛОСЯКА
ОЛЕГА ПРИВЕДУ
ЕВСТАХІЯ МАЦІЙСЬКОГО
Впреп. о. ЙОСИФА ПРОЦЯ
ОЛЕГА БОБИКА
МАРІЮ ЧАЙКІВСЬКУ
ЛУКІЮ ГОЛЕМБІЙОВСЬКУ
Д-ра КИРИЛА ГОДОВАНЦЯ
Д-ра ВАСИЛЯ ЖОВНІРОВИЧА
АНТОНА КЕЦКА

Всіх Вп. Членів ФКУ: Представників, Меценатів, Добродіїв і Фундаторів просимо про молитви за померлих наших Друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі Заупокійного Богослуження, щоб поєднатись з нами в поході молитов за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять померлим Членам ФКУ.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

Наступне Богослуження — Свята Літургія за здоров'я і Господнє благословення для всього Членства ФКУ, за успіх нашого спільного труду, відправиться в неділю, 14 вересня 1975 року.

✝

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 3-го червня 1975 р., ненадійно, відійшов у Вічність у Ню Йорку, на 72-му році життя наш Найдорожчий БАТЬКО, БРАТ, ВУЙКО, ДІДУНЬО і ШВАГЕР

бл. п.

ЯРОСЛАВ ЯВОРСЬКИЙ

ПАНАХИДА буде відправлена в п'ятницю, 6-го червня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 7-го червня 1975 р., о год. 9-ій ранку з цього ж заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а відтак на цвинтар Gate of Seaven, Westchester, N.Y.

Горем прибиті:

донька — МАРУСЯ з мужем РЕН
сестра — СТЕФА КРИНИЦЬКА
сестрінок — д-р БОРИС КРИНИЦЬКИЙ з дружиною і дітьми
сестрінка — ЯРОСЛАВА ЮРЧИК-КОЛТУНЮК в Україні
шваґер — інж. ДМИТРО БАКЕВИЧ
4 внуки
та ближча і дальша Родина

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА в ДЕТРОЙТІ

ділиться з Громадянством сумною вісткою, що 4-го червня 1975 року відійшов у Вічність її ветеран, видатний бандурист і довголітній диригент хору церкви св. Покрови

✝

бл. п.

ІВАН КИТАСТИЙ

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 7-го червня 1975 року, о 9-ій годині ранку з похоронного заведення Градовського, на цвинтар Woodlawn.

Нехай буде Йому легкою рідна земля і вічна пам'ять в нашім народі.

В Арґентині померла Маруся Полоз, молода діячка

Буенос Айрес, Арґентина. — 27 травня ц. р. передчасно й несподівано, на вилив крови, померла молода діячка, св. п. Маруся Полоз.

В часі свого дуже короткого молодого життя була відданою, жертвенною, працьовитою трудівницею серед української громади, в Т-ві „Просвіта", серед жіноцтва, в Об'єднанні Жінок „Просвіти", і зокрема в СУМ і ТУСМ. Багато праці, часу й зусиль віддавала діяльності на зовнішньому відтинку — в АБН. Разом з великим приятелем України, арґентинцем ген. Мартінезом Кодо редаґувала журнал „Резістенція і Лібераціон", поширюючи в цей спосіб інформацію про Україну й українську визвольну боротьбу в Латинській Америці. Як працівник на цьому важливому відтинку, була намічена делеґатом на VIII Конференцію ВАКЛ і VI ВЮАКЛ, які відбулися недавно в Ріо де Жанейро.

Покійна брала дуже активну участь у підготові й потім у великому здвизі українців — у 10-тисячній маніфестації на відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буенос Айресі у грудні 1971 року та в праці, яку виконала тоді делеґація Світового Українського Визвольного Фронту.

Як активна діячка ОУВФ брала участь у другому з'їзді СУВФ, що відбувся в жовтні 1973 р. в Торонті, та в другому СКВУ, що відбувся в листопаді того ж року, теж у Торонті.

Відійшла св. п. Маруся Полоз в силі свого молодого життя з-посеред громади, друзів, родини, з-посеред кипучої праці для України, для української визвольної справи.

Український Визвольний Фронт поніс велику невіджалувану втрату надійної, трудолюбивої жертвенної молодої діячки, яка працю й енерґію всього свого недовгого життя віддавала українській справі.

Висловлюємо наше глибоке співчуття мужеві Покійної, родині і друзям. Пам'ять про передчасно згаслу трудівницю залишиться між нами назавжди.

Світовий Український Визвольний Фронт

Єгипет готовий почати переговори з Ізраїлем

Вашінґтон. — Єгипетський уряд повідомив уряд ЗСА, що він готовий відновити переговори з Ізраїлем щодо тимчасової угоди в справі Синаю. Як передумову таких переговорів і готовости на поступки для Ізраїля, єгипетський уряд поставив звільнення Ізраїлем нафтових піль Абу Рудеіс та гірських перевалів Мітла і Джіді, що їх Ізраїль захопив у війні 1967 року.

Згідно з даними речників Державного департаменту, єгипетський уряд рішився на такий крок після переговорів президента Форда з през. Єгипту Анваром ель-Садатом. На думку американських чинників, такий розвиток подій на відтинку єгипетсько-ізраїльських взаємин дуже позитивний і багатообіцюючий, хоч покищо немає ще ніякої певности, чи і коли розпічнуться перервані в березні цього року переговори між Єгиптом та Ізраїлем за посередництвом державного секретаря Г. Кіссінджера.

В часі переговорів у Зальцбурґу між президентами Фордом та Садатом не прийнято, як відомо, ніяких остаточних рішень, узалежнюючи їх від постави ізраїльського уряду. Наступного тижня до Вашінґтону приїздить ізраїльський прем'єр Ітцак Рабін і загально переважає переконання, що щойно у висліді розмов з ним можна буде уточнити, як в дальшому розвинеться ситуація на Близькому Сході.

Фортепіяновий речиталь Юліяни Осінчук

Юліяна Осінчук

В п'ятницю 8-го травня ц. р. в залі Пол Речитал Голл Сентер в Ню Йорку відбувся дипломовий концерт Юліяни Осінчук, учениці Рози Левін і Мартина Каніна — професорів Джуліярд скул.

Юліяна обдарована надзвичайними музичними здібностями і має всі дані, щоб здобути собі поважне місце на музичному полі не тільки серед українців, але й на міжнародному ґрунті.

Перш усього в неї абсолютний музичний слух, феноменальна пам'ять і легкість в опануванні піяністичних, технічних проблем. Ці прикмети дозволяють їй в скорому часі розучити найбільш складні композиції. Її гра чиста, прозора, тон повний, палета кольорів віддає різні відтінки, а техніка педалізації прекрасно опанована.

Можливо, що можна стрінути молодих піяністів, які є у віці Юліяни і які піяністично є більш заавансован. від неї, проте мусимо взяти до уваги один небувалий факт, а саме, що Юліяна в першій половині своїх студій більше уваги присвячувала теоретичним предметам, чим довгогодинним вправам на фортепіяні. В той спосіб провадила Юліяну її учителька відома і високо цінена теоретичка і дириґентка у Ню Йорку проф. Тальма. Через чотири роки під ряд, почавши від 11-го року свого життя Юліяна їздила до Франції до Фонтебльо, де її прийняли до кляси теорії, сольфеджу світової слави проф. Булянже і студії ті закінчила та відзначена золотою медалею. Таке с т а ранне надбання теоретичних відомостей у великій мірі допомогло Юліяні розвинути і збагатити свою небуденну музикальність.

Програму концерту типічно побудовано, як це буває для градуантів, отже Бах, Бетговен, Брамс, Шопен, Ліст. Такий перегляд композиторів дає виконавцеві змогу показати своє зрозуміння стилів, а рівнож і виявити свою технічну структуру. Тож це не є ніяка від'ємна риса концертанта,якщо якийсь стиль йому не відповідає, бо це дуже індивідуальне. Знаємо піяністів світової слави, які є спеціялістами у виконанні творів Баха, Ліста або модерної музики. Напр., славна Лілі Кравс є незрівняна в Моцарта композицією, однак Шопен у неї не виходить, але прекрасно грає Бартока. Чула я одного разу як Рубінштайн сказав, що не виконує модерних композиторів, бо їх не розуміє. Так, що технічно твір може бути виконаний без закиду, проте виконавець психічно не переживав того, що композитор зачарував у тонах і не виявив слухачам укритої в творі думки.

На концерті Юліяни у першенство щодо виконання не тільки технічного, але і віддання глибокого змісту і виразу я дала б двом творам: Сонаті Бетговена і „Похоронному Маршові" Ліста.

Соната А мажор опус III належить до групи сонат останнього творчого періоду Бетговена. Всі вони ставлять перед виконавцем великі вимоги. Своєю музичною композицією містичні, стиль дуже поетичний, глибокий у виразі, а поодинокі частини далеко відбігли від суворої клясичної схематичної будови. І так в сонаті, яку ми слухали, ми почули нові вислови, нові звукові ефекти і динамічні якості. „Похоронний Марш" Ліста це одна з найбільш шляхетних композицій того роду на фортепіян, скомпонована в місяць по смерті Шопена в його пам'ять. Композиція робить потрясаюче враження своєю драматичністю, з якою чергується велика ніжність. Юліяна її виконала з великою скалею музичного вислову і глибокого мистецького відчуття, а при тому з блискучою технікою. Два „Капріччія" і „Інтермеццо" А мажор Брамса знайшли в Юліяні дуже добру інтерпретаторку. Брамс — здисциплінований клясик, у формі свобідний і емоційний в способі думання і поетичному вислові, був великим майстром в композиціях малих форм і якщо йдеться про технічну майстерність, то мало котрий композитор може Брамсові дорівняти.

Концертова заля була вщерть виповнена дуже добірною публікою, яка тепло вітала Юліяну, домагаючись наддатків. Ми почули „Ноктюрн" Шопена (посмертне видання) і „Фантазію" на гуцульську тему композиції Юліяни, яка під оглядом піяністичним є дуже ефектовна.

Іванна Приймова

У Південному В'єтнамі владу перебрав Тимчасовий Революційний Уряд

Сайґон. — Місцеве урядове радіо повідомило, що з днем 6 червня у Південному В'єтнамі закінчився період військового управління і що владу в країні формально перебрав комуністичний Тимчасовий Революційний Демократичний уряд. Перебрання влади цивільним урядом в Південному В'єтнамі попередила конференція південнов'єтнамських комуністичних лідерів з комуністичними лідерами Північного В'єтнаму, які прибули до Сайґону ще минулого тижня. Північнов'єтнамську делеґацію очолював перший секретар Північнов'єтнамської Комуністичної Партії Ле Дуан, а до її складу входили члени північнов'єтнамського уряду та Центрального Комітету компартії.

У міжчасі південнов'єтнамські комуністичні чинники доручили Апостольському леґатові в Сайґоні архиєпископові Генрі Лемафтр покинути Південний В'єтнам. Також мусіли покинути Сайґон на доручення влади французький амбасадор та три американські кореспонденти.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ ГРЕКАМИ і ТУРКАМИ

Відень. — Тут почалися в четвер, 5 червня, переговори між представниками грецької та турецької кипрських етнічних груп з метою знайти якусь позитивну розв'язку для майбутнього Кипру. Грецьку делеґацію очолює Глафкос Клерідес, турецьку — Равф Денкташ. Переговори ведуться за посередництвом і під проводом ґенерального секретаря ОН Курта Вальдгайма.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ОСИП ВОЙНАР, член УНС Відд. 481 Т-ва ім. І. Франка в Карнеґі, Па., помер 24 березня 1975 р. на 63-му р. ж. Нар. 1912 р. в Едвардсвілл, Па., став членом УНС в 1937 р. Залишив в смутку дружину Марію, 2 дочок і 4 внуків. Похорон відбувся 27 березня на укр. кат. цвинтарі в Карнеґі, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Сивий, секр.

ПЕТРО КУРКО, член УНС Відд. 163 Т-ва Єдність в Філядельфії, Па., помер 2 березня 1975 р. на 56-му р. ж. Нар. в Філядельфії, Па., став членом УНС в 1953 р. Залишив в смутку родину. Похорон відбувся на цвинтарі Преч. Діви Марії в Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

МАРІЯ ОСАДЧУК, членка УНС Відд. 364 Б-ва св. Василія в Клівленді, Огайо, померла 7 січня 1975 р. на 64-му р. ж. Нар. 1910 в Горґем, Н. Д.. Похорон відбувся 13 січня на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

ІВАН ЧОПИК, член УНС Відд. 347 Т-ва Запорізька Січ, помер в квітні 1975 р. на 63-му р. ж. Нар. в Джерзі Ситі, став членом УНС в 1912 р. Залишив в смутку 3 синів і одну дочку. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Плезент.
Вічна Йому Пам'ять!
Секр. Відділу

АННА ЛІПТАК, членка УНС Відд. 64 Т-ва Тараса Шевченка, померла 23 квітня 1975 р. на 66-му р. ж. Нар. 1909 р. в Клифтоні, Н. Дж., стала членкою УНС в 1954 р. Залишила в смутку сина Бенджаміна і внука.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Бумей, секр.

ЕВА ВІТЕО, членка УНСоюзу Відд. 261 Т-ва Україна в Вілліямставн, Н. Дж., померла 22 квітня 1975 р. на 77-му р. ж. Нар. в Україні, стала членкою УНС в 1940 р. Залишила в смутку сина Івана, дочки Марію, Катерину і Єву. Похорон відбувся 26 квітня на цвинтарі укр. кат. церкви свв. Петра і Павла в Вілліямставн, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Оркотин, секр.

ПАВЛИНА МАРГАРИТА РІЧАРУС, членка УНС Відд. 207 Т-ва Галицька Січ, померла 20 квітня 1975 р. на 49-му р. ж. Нар. 1926 р. в Нордгемптон, стала членкою УНС в 1974 р. Залишила в смутку мужа Кароля, три дочки і два сини. Похорон відбувся 23 квітня на укр. кат. цвинтарі св. Духа.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Ріва, секр.

КАТЕРИНА ПЕЛЕШАК членка УНС Відд. 125 С-во Благовіщення в Чікаґо, Ілл. померла 1 травня 1975 р. на 83-му р. ж. Нар. в 1891 р. в Любні-Березів, З. Україна, стала членкою УНС в 1939 р. Полишила в смутку доньки Юлію, Софію, внуків і брата. Похорон відбувся 5 травня 1975 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Секр. Відділу

НЕЛЛІ КУЛЬЧИЦЬКА, членка УНС Відд. 94 Т-ва ім. М. Шашкевича в Гамтрамк, Мич., померла 29 квітня 1975 р. на 79-му р. ж. Нар. в 1897 р. в Кульчицях, Україна, стала членкою в УНС в 1937 р. Полишила в смутку дочку Стеллу, синів Юлія, Юрія і внуків та родину в Україні. Похорон відбувся 3 травня 1975 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Детройті, Мич.
Вічна Їй Пам'ять!
Р. Татарський, секр.

МИХАЙЛО БІЛАХ, член УНС Відділ 42-ий Т-ва ім. Тараса Шевченка в Пассейку, Н. Дж., помер 2 травня 1975 р. на 62-му р. ж. Нар. в 1913 р. в Пассейку, Н. Дж., став членом УНС в 1931 р. Полишив в смутку Катерину, Барбару і Михайлину. Похорон відбувся 5 травня 1975 року на цвинтарі Седар Лавн в Патерсоні, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Н. Головачук, секр.

ЄВГЕНІЯ СУПИК, членка УНС Відд. 267 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Вестбури, Н. Й., померла 9 травня 1975 р. на 88-му р. ж. Нар. в 1896 р. в Україні, стала членкою УНС в 1933 р. Полишила в смутку дочку Анну. Похорон відбувся 12 травня 1975 р. на цвинтарі Пейнлавн Меморіял Парк, в Пейнлавн, Л. Ай., Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Г. Толошка, секр.

АЛЕКСАНДЕР РАДКЕВИЧ, член УНС Відд. 418 Т-ва ім. Б. Хмельницького в Торонті, Канада, помер 1 травня 1975 р. на 69-му р. ж. Нар. в 1906 р. в Гаях кол. Львова, Україна, став членом УНС в 1962 р. Полишив в смутку дружину Евгенію, дочку Александру, сина Юрія, внука Романа. Похорон відбувся 7 травня 1975 р. на цвинтарі Парк Лавн, Торонто.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Мельник, секр.

ОЛЬГА ЛЕТЧІК, членка УНС Відд. 65 Б-ва св. Володимира в Елізабет, Н. Дж., померла 12 травня 1975 р. на 60-му р. ж. Нар. в 1915 р. в Брукліні, Н. Й., стала членкою УНС в 1957 р. Полишила в смутку мужа Івана, сина Василя, дочку Джін, сестру Евгенію і внука. Похорон відбувся 15 травня 1975 р. на цвинтарі Розе Гіл в Лінден, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
А. Сміт, секр.

РОМАН ВОЛОЩУК, член УНС Відд. 439 Т-ва ім. Є. Коновальця в Судбурах, Онт., помер 9 квітня 1975 р. на 70-му р. ж. Нар. в 1905 р. в Городенці, Україна, став членом УНС в 1957 р. Полишив в смутку дружину Петрусю, дочку Марію, сина Ричарда, зятя, невістку та три внуки. Похорон відбувся 12 квітня 1975 р. на католицькому цвинтарі в Судбурах, Онт.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Зацерковний, секр.

ІВАН МАЛАНЯК, член УНС Відд. 74 Т-ва ім. І. Франка в Ню Кестел, Па., помер 11 квітня 1975 р. на 87-му р. ж. Нар. 1886 р. в Україні, став членом УНС в 1939 р. Полишив в смутку дружину Катерину, дочку Ольгу, синів Николая, Павла і Степана. Похорон відбувся 14 квітня 1975 року на цвинтарі Овк Парк в Ню Кастле, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
К. Ярема, секр.